

Normál és kóros vizelet alkotórészeinek kimutatása

Normál vizelet összetétele:

95% víz
urea 9.3g/l
Cl⁻ 1.87g/l
Na⁺ 1.17g/l
K⁺ 0.75g/l
creatinin: 0.670g/l
Ca²⁺: 300mg/l
oxalát: 39mg/l
foszfát: 1.3g/l

Kóros vizeletminták:

Normál vizelet összetevői + még valamilyen problémára utaló anyag
glükóz (diabetes)
aceton (rosszul kezelt diabetes, éhezés)
fehérje (gyulladás)
vér (glükóz + fehérje) súlyos gyulladás

Glükóz kimutatása: Fehling próba

Fehérje kimutatása: 20 v%-os szulfoszalicilsav hozzáadásával

Foszfát kimutatása: FeCl₃ oldattal

Oxalát kimutatása: CaCl₂ oldat hozzáadása, Ca oxalát kristályok kiválása lugos közegben. Csapadék ecetsavban nem oldódik.

Aceton kimutása KI-os jód oldat KOH hatására elszintelenedik, acetonos minta jelenlétében sárga lesz.

Próbák menete:

Cl⁻ ionok kimutatása: AgNO₃-mal

Cukor kimutatása: Fehling próba

Fehérje kimutatása: Szulfoszalicilsav próba

Szükséges eszközök és anyagok: kémcső, vizsgálandó oldat, 20%-os szulfoszalicilsav

Kísélet menete: 2 ml vizsgálandó oldathoz cseppenként 20%-os szulfoszalicilsavat adunk. Fehérje jelenlétében füstszerű zavarosodás vagy csapadék keletkezik. Értékelése a csapadék mennyisége szerint: nyomokban opaleszkál (sötét háttér előtt), + észrevehető zavarosodás, ++ kifejezett zavarosodás, +++ pelyhes csapadék, ++++ túrós csapadék.

Foszfátok kimutatása:

Szükséges eszközök és anyagok: kémcső, vizsgálandó oldat, 1 M-os FeCl₃ oldat, ecetsav

Kísélet menete: A vizsgálandó oldatot ecetsavval megsavanyítjuk, majd néhány csepp FeCl₃ oldatot adunk hozzá. Foszfát jelenlétében fehér színű FePO₄ keletkezik

Ketontestek kimutatása

A zsírsavak lebontása során keletkező ketontestek (aceton, béta-hidroxiavajsav, acetecetsav) egészséges ember vizeletében csak nyomokban fordulhat elő. A ketonúria a kezeltlen, vagy rosszul beállított cukorbetegség jellemző tünete.

KI-os jódd oldat KOH hatására elszíntelenedik, acetonos minta jelenlétében sárga lesz.

Meghatározandó oldatok:

Normál vizeletminta:(1l)

Foszfát,

Clorid

Ca²⁺

Diabeteses vizelet:

Foszfát,

Clorid

Ca²⁺

glükóz

acetonos vizelet (éhezés, rosszul kezelt diabetes)

Foszfát,

Clorid

Ca²⁺

aceton

Fehérjés vizelet

Foszfát,

Clorid

Ca²⁺

fehérje

Véres vizelet

Foszfát,

Clorid

Ca²⁺

fehérje

glükóz

Nem vizelet

Nincs meg benne a normál vizelet 3 összetevője

4db ismeretlen kiválasztása:

1. Ismeretlenek számai

Ismeretlenek számát a jegyzőkönyvbe fel kell jegyezni!!!

2. Kísérlet megtervezése: próbák sorrendjének megtervezése, egyes próbák szükségessége a már elvégzett próbák eredményének tükrében.

Beazonosításhoz vagy csak ellenőrzésre kell-e a próba.

3. Elvégzett próbák és eredményük: van-e színváltozás/csapadék képződés. Ha igen milyen összetevő jelenlétére utal

5. Ismeretlen oldat beazonosítása:

pl: x számú oldat: nem vizelet

y számú oldat: normál vizelet

Vizeletben előforduló kristályok mikroszkopikus vizsgálata

Mintából 1-2 cseppet tárgylemezre cseppentünk, hagyjuk beszáradni. Utána fedőlemezrel borítjuk és mikroszkóp alatt megnézzük.

